

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Национално тело за акредитацију
и обезбеђење квалитета
у високом образовању
Комисија за акредитацију
и проверу квалитета

Број: 612-00-00010/8/2022-03

Датум: 21.02.2023. године

Булевар Михајла Пупина 2

Београд

На основу члана 21. став 1. тачка 1) Закона о високом образовању („Службени гласник РС” бр. 88/17, 73/18, 27/18 - др. закон, 67/19, 6/20 - др. закони, 11/21- Аутентично тумачење, 67/21 – др. закон и 67/21) Комисија за акредитацију и проверу квалитета, на седници одржаној 21.02.2023. године, донела је

РЕШЕЊЕ

о акредитацији студијског програма

Утврђује се да **Универзитет у Крагујевцу – Факултет за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи**, са седиштем у Врњачкој Бањи, Војвођанска бр. 5а, 36210 Врњачка Бања, ПИБ: 107134513, Матични број: 17821148, испуњава прописане стандарде за акредитацију студијског програма **Мастер академских студија (МАС) „Здравствени туризам“**, у оквиру образовно-научног поља **Друштвено-хуманистичких наука** и научне области **Менаџмент и бизнис**, за упис **25 (двадесетпет) студената** у прву годину у седишту Установе, са називом дипломе **Мастер менаџер**, за извођење наставе на српском језику.

На основу овог решења, Национално тело за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању издаће уверење о акредитацији студијског програма из става 1. овог решења.

Образложење

Високошколска установа **Универзитет у Крагујевцу – Факултет за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи**, са седиштем у Врњачкој Бањи, Војвођанска бр. 5а, 36210 Врњачка Бања, је дана 19.01.2022. године поднела Захтев за акредитацију студијског програма **Мастер академских студија (МАС) „Здравствени туризам“**, у даљем тексту: СП, под бројем 612-00-00010/2022-03.

У складу са чланом 21. став 2. тачка 1) Закона о високом образовању, Комисија за акредитацију и проверу квалитета (у даљем тексту: Комисија) образовала је поткомисију

за образовно-научно поље Друштвено-хуманистичких наука (у даљем тексту: Поткомисија) ради утврђивања чињеница од значаја за доношење одлука о Захтеву за акредитацију.

Комисија је на седници одржаној 03.03.2022. године усвојила предлог Поткомисије за образовно-научно поље Друштвено-хуманистичких наука (у даљем тексту: Поткомисија) за именовање Рецензентске комисије која је именована Одлуком директора Националног тела за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању, број 612-00-00010/2/2022-03 од 04.03.2022. године.

Рецензентска комисија (у даљем тексту: РК) утврдила је чињенице од значаја за доношење одлуке о акредитацији СП увидом у поднету документацију и непосредним увидом у рад ВШУ. РК је дана 13.07.2022. године посетила ВШУ и након посете сачинила коначни Извештај на српском и сажетак на енглеском језику, који укључује и оправдане примедбе ВШУ, као и оцену квалитета анализираних СП, и поднела га је Поткомисији на разматрање. На основу Извештаја РК, Поткомисија је утврдила предлог одлуке о акредитацији СП (у даљем тексту: Предлог) у коме је констатовала да су испуњени стандарди за акредитацију прописани Правилником о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма („Службени гласник РС”, бр. 13/19, 1/21 и 19/21) и предложила је Комисији да донесе решење о акредитацији студијског програма Мастер академских студија (МАС) „Здравствени туризам“.

На основу Извештаја РК, Предлога Поткомисије и увида у поднету документацију за акредитацију СП, констатовано је да је ВШУ доставила потребну документацију за акредитацију и утврђена је испуњеност прописаних стандарда за акредитацију СП, сваког појединачно, што је документовано релевантним чињеницама, и то:

Стандард 1: Структура студијског програма

На основу достављене документације за акредитацију студијског програма закључује се да Универзитет у Крагујевцу, Факултет за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи тражи реакредитацију студијског програма МАС Здравствени туризам. Овај студијски програм је акредитован 2016. године, а за поступак реакредитације донета је Одлука Сената Универзитета у Крагујевцу, број: III-01-1078/17 од 23.12.2021. године. Структура студијског програма МАС Здравствени туризам је јасно објашњена. Програм садржи све елементе предвиђене законом: назив и циљеве студијског програма; врсту студија и исход процеса учења; стручни и академски назив; услове за упис на студијски програм; листу обавезних и изборних студијских подручја, начин извођења студија и потребно време за извођење појединих облика студија; бодовну вредност сваког предмета исказану у складу са системом ЕСПБ. Студије трају годину дана - два семестра и вреде 60 ЕСПБ. Студијски програм МАС Здравствени туризам припада научном пољу друштвено-хуманистичких наука, научној области менаџмент и бизнис и даје академски назив Мастер менаџер. Питања од значаја за извођење студијског програма, попут садржаја студијског програма, правила студирања, права и обавеза студената и друга питања, образложена су и доступна и у електронском облику на званичном сајту Факултета. Поред тога, услови уписа на студијски програм и други битни елементи студијског програма и режима студија прописани су Правилником о правилима студија Факултета и Правилником о упису студената на студијске програме Универзитета у Крагујевцу.

Стандард је испуњен.

Стандард 2: Сврха студијског програма

Сврха овог СП је образовање студената из области здравственог туризма. Могућност стицања компетенција у оквирима студија овог СП су омогућене адекватним

конципирањем курикулума и рада са студентима. Курикулумом СП МАС Здравствени туризам студентима се пружа могућност да добију или прошире знања у различитим областима: економија (макро и микро), менаџмент, маркетинг, одрживо пословање, заштита животне средине, управљање развојем туристичких дестинација здравственог туризма, здравствено осигурање и др. Тако се овим СП се могу развити комплексна знања, вештине и креативност код студената потребних за профил за који се образују. Рад са студентима се реализује кроз активну наставу, самостални рад студената, колоквијуме, испите, студијски истраживачки рад и израду мастер рада. Активна настава се остварује путем предавања, вежби, консултација, менторског рада. Напоменуто је и то да се предавања, вежбе и консултације одржавају сваке недеље у семестру према утврђеном распореду. Истакнуто је да се сврха студијског програма састоји и у погледу оспособљавања студената за самосталан и тимски рад у областима анализе, планирања и организовања здравствено-туристичких делатности у оквиру одговарајућих туристичких дестинација и агенција, као и управљања активностима које су одзначаја за решавање важних питања у овој области привредне активности. Сврха студијског програма је јасно формулисана и у складу је са задацима и циљевима установе. Факултет за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи Универзитета у Крагујевцу је у оквиру Стратегије обезбеђења квалитета дефинисао основне задатке и циљеве, са којима је сврха СП МАС Здравствени туризаму потпуности усклађена. СП МАС Здравствени туризам студентима омогућава стицања потребних компетенција и да је постигнута усаглашеност сврхе студијског програма и основних задатака и циљева Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи, Универзитета у Крагујевцу.

Стандард је испуњен.

Стандард 3: Циљеви студијског програма

Циљеви студијског програма МАС Здравствени туризам усклађени су са задацима установе, а односе се на стицање вештина и специфичних знања у складу са савременим достигнућима у области теорије и праксе. Завршавањем овог СП, студент стиче комплексна знања и вештине у области здравствено-туристичке привреде које га чине компетентним да индивидуално и као члан тима решава конкретне проблеме у области здравственог туризма. Компетенције су широког обухвата, а односе се на здравствени туризам. У предатој документацији за реакредитацију, код непосредних циљева наведено је 23 ставке, попут: облици здравственог туризма, лежишта оријентисаних ка здравственом туризму, механизми функционисања и локације објеката spa, wellness и медицинског туризма, организација рада у туристичким организацијама оријентисаним на здравствени туризам итд. Студије студенту пружају добру основу за наставак свог стучног и научног усавршавања и за проширивање софистицираних знања у разним областима здравственог туризма.

Стандард је испуњен.

Стандард 4: Компетенције дипломираних студената

Опште и специфичне компетенције мастер студената су детаљно и прецизно дефинисане и у складу су са структуром, сврхом и циљевима студијског програма. Студент након завршетка мастер академских студија стиче опште способности, као што су способност критичког размишљања, способност комуникације и тимског рада у савременом пословном окружењу, способност решавања проблема, изношења резултата истраживања и анализа из области здравственог туризма, као и оспособљеност за даље усавршавање. Како је наведено у приложеној документацији, способност примене стечених теоријских знања и вештина студенту дају опште и посебне компетенције за:

активно учешће у развоју туристичке понуде која је фокусирана на превенцију болести и рехабилитацију (путем коришћења природних лековитих фактора - минералних вода, пелоида и климатских фактора); активно учешће у развоју туристичке понуде која је фокусирана на wellness понуду са разноврсним услугама (разне врсте масажа, козметичке услуге, фитнес, специфични режими исхране са дијето терапијом, психотерапијом, антистрес терапије, релаксације и сл. уз наглашавање поштовања и прихватања здравог стила живота кроз одговарајућу правилну исхрану прилагођену свакој особи и физичку активност); активно учешће у развоју туристичке понуде која је фокусирана на организацију и планирање медицинског путовања ради лечења, медицинске интервенције или сложених оперативних захвата у специјализованим здравственим установама, стоматолошке интервенције, другог лекарског мишљења и сл; коришћење знања на различитим нивоима за добробит како природне тако и људске заједнице; бројне промотивне активности које имају за сврху промоцију здравља и здравих стилова живота и активно учешће у развоју такве туристичке понуде; успешно решавање питања смештаја, рехабилитације и опоравка болесника после лекарских захвата; решавање проблема из свих области здравственог туризма; усвајање методолошких принципа и метода истраживања, као добре основе за успешно бављење анализама, пројектовањима и управљањем пословним активностима у области здравствено-туристичке привреде; обављање високо стручних, управљачких и аналитичких послова у области здравственог туризма; праћење и разумевање савремених кретања на микро, макро и глобалном нивоу у области здравствено-туристичке привреде, као и у другим областима које су у корелацији са здравственим туризмом; рад у домаћим али и међународним институцијама за дуженим за здравствено осигурање; обављање послова везаних за управљање финансијама у сегменту здравствених услуга, функционисање финансијског тржишта, инвестирање, финансирање, политику дивиденди и финансијско планирање и анализу у сегменту здравствених услуга; професионалну и научну комуникацију са окружењем; професионално и научно напредовање (нпр. На докторским студијама у земљи и иностранству); праћење достигнућа у теорији и пракси и њихову примену; коришћење стручне литературе ради стицања нових знања из области здравственог туризма; рад у здравствено-туристичким агенцијама и другим институцијама, у органима државне управе, као и за рад на формулисању и вођењу пројеката у државној управи и на формулисању мера у погледу унапређења услова функционисања и остваривања успешнијих туристичких задатака.

Стандард је испуњен.

Стандард 5: Курикулум

Структура СП МАС Здравствени туризам обухвата распоред предмета у 2 семестра (једна година). У првом и у другом семестру студент има по 3 обавезна и по 1 изборни предмет. У структури студијског програма број ЕСПБ у првом семестру је 32, а у другом семестру је 28 ЕСПБ, што значи да студент остварује 60 ЕСПБ завршетком ових студија. Према Стандарду 5, ради равномерности оптерећења студената, број ЕСПБ по семестрима мора бити 30 уз толеранцију 20%. Разлике у броју ЕСПБ по семестрима се уклапају у дозвољено одступање $\pm 20\%$ од 30.

Стручна пракса, студијско-истраживачки рад и завршни рад су обавезни и позиционирани су у другом семестру.

Анализа Извештаја о параметрима студијског програма показује да су у структури СП МАС Здравствени туризам заступљене следеће групе предмета у односу на укупан број ЕСПБ: научно-стручни 48,33%, стручно-апликативни 18,33% и теоријско-методолошки 33,33%. Према Стандарду 5, у структури СП МАС потребно је да буду заступљене следеће

групе предмета у односу на укупан број ЕСПБ бодова: научно и стручно-апликативни – око 70%, општеобразовне и теоријско-методолошке – око 30%. ВУ је задовољила овај услов. Анализа Извештаја о параметрима студијског програма показује да је у структури студијског програма МАС Здравствени туризам Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи фактор изборности према позицијама где студент бира предмете 36,67%. Укупан број ЕСПБ је 60, од чега је 22 изборних кредита. Према Стандарду 5, у структури МАС СП изборни предмети би требало да буду заступљени са најмање 30% у односу на укупан број ЕСПБ на студијама, те је овај услов стандарда испуњен. Према курикулуму студијског програма, постоје 2 изборна блока код којих сваки садржи по четири предмета, од којих се бира један. На основу овога, задовољен је услов да листа изборних предмета садржи најмање двоструко већи број предмета у односу на број предмета који се бира. Према Извештају о параметрима студијског програма активна настава је распоређена на предавања, вежбе, ДОН, СИР и остало. Просечан број часова недељно је: 7,50 (предавање) + 5,00 (вежбе) + 0,00 (ДОН) + 8,50 СИР (+ 4,00 остало) што је укупно 21,00 часова активне наставе, што задовољава услов да је активна настава заступљена са најмање 20, а највише 30 часова недељно. На основу приложене Табеле 5.2.а. Књига предмета може се закључити да спецификације предмета садрже: назив предмета, ознаку, број ЕСПБ, назив студијског програма, врсту и ниво студија, име предметног наставника, статус предмета, предуслове за похађање предмета, циљ, исход, садржај предмета, препоручену литературу, број часова активне наставе, методе извођења наставе, начин провере знања и оцењивања. Литература се састоји углавном из уџбеника и књига домаћих аутора. На већини предмета постоји идентичан начин провере знања и оцењивање. Истраживања су правилно одабрана јер су предвидели студијско-истраживачки рад – СИР, што је неопходно за академске мастер студијске програме - МАС. ВУ је доставила Програм научноистраживачког рада. Доставила је и Прилог 5.4. Решење о акредитацији НИР-а, што значи да је Факултет кредитован за научно истраживачки рад.

Стандард је испуњен.

Стандард 6: *Квалитет, савременост и међународна усаглашеност студијског програма*

Студијски програм мастер академских студија под називом Здравствени туризам је савремен и свеобухватан и пружа најновија стручна сазнања из области менаџмента у здравственом туризму. Избор и називи наставних предмета су у складу са називом студијског програма. Студијски програм је конципиран тако да су кроз наставне садржаје укључени савремени светски токови и стање струке у одговарајућем образовно-научном пољу. Студијски програм је упоредив са сличним програмима на иностраним високошколским установама у оквиру европског образовног простора. Студијски програм мастер академских студија омогућава хоризонталну и вертикалну покретљивост студената. Хоризонтална покретљивост се огледа кроз могућност преласка на мастер академске студије здравственог туризма универзитета у Европи, док се вертикална покретљивост огледа у могућности уписа на докторске студије, након завршеног овог МАС програма за који се тражи акредитација, а у складу са правилима студија. Савладавањем овог СП студенти стичу опште и предметно специфичне компетенције релевантне за вођење здравственог туризма. Завршетком мастер академских студија студенту се издаје диплома којом се потврђује завршетак студија и стицање академског назива мастер менаџер. Студијски програм је целовит и свеобухватан и усаглашен је са другим програмима високошколске установе. Студијски програм је усклађен са студијским програмима следећих научно-образовних институција:

1. Health Tourism Management, Master's Degree
Institute of Graduate Studies, Istanbul Medeniyet University, Турска.
Сајт мастер програма: <https://enstitu.medeniyet.edu.tr/en/programs/non-thesis-masters/health-tourism-management-tezsiz>
2. Masters Medical Tourism Management, HTL International School, Шпанија
Сајт мастер програма: https://studies-in-spain.com/university_courses/masters-medical-tourism-management-2/
3. Master International Tourism Development degree, Deggendorf Institute of Technology, Немачка
Сајт мастер програма: <https://www.th-deg.de/itd-m-en>

Поред интернет адреса наведених иностраних високошколских установа и студијских програма, приложен је и PDF документ курикулума акредитованих иностраних студијских програма са којима је студијски програм усклађен. Студијски програм је усаглашен са европским стандардима у погледу уписа студената, стицања дипломе. У студијском програму испоштован је принцип једносеместралности и проходности студија.

С обзиром да је студијски програм усаглашен са препорукама и стандардима који важе у европском простору високог образовања, подстиче се европска сарадња и мобилност студената и особља Факултета. Студијски програм је целовит, свеобухватан и усаглашен је са другим програмима високошколске установе и усклађен је са три акредитована студијска програма иностраних високошколских установа из европског образовног простора. Студијски програм је усаглашен са европским стандардима у погледу услова уписа, трајања студија, услова преласка у наредну годину, стицања дипломе и начина студирања и упоредивости програма.

Стандард је испуњен.

Стандард 7: Упис студената

Увидом у текст Стандарда 7 рецензентска комисија констатује да се на МАС Здравствени туризам уписују лица која су завршила основне академске студије у четворогодишњем трајању и стекла најмање 240 ЕСПБ бодова, односно лица која су завршила основне студије, по прописима који су важили до ступања на снагу Закона о високом образовању. Универзитет у Крагујевцу, на предлог Факултета, расписује Конкурс за упис на студијски програм у складу са расположивим просторним и кадровским могућностима Факултета и то за 6 места на буџету, а 19 кроз самофинансирање студената. Кандидати који конкуришу за упис на мастер академске студије полажу пријемни испит из наставних предмета: Основе хотелијерства и туризма, Менаџмент у хотелијерству и Менаџмент у туризму. Изузетак су кандидати који су претходно завшили основне академске студије на Факултету за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи, који се на лични захтев могу ослободити од пријемног испита. Рангирање кандидата врши се на основу успеха на предходном нивоу образовања, дужине студирања и према резултатима постигнутим на пријемном испиту. Кандидат може освојити највише 100 бодова, од чега максимално 50 на пријемном испиту. Сви услови и процедуре уписа наведени су у Конкурсу за упис студената – Прилог 7.1.

Стандард је испуњен.

Стандард 8: *Оцењивање и напредовање студената*

Сви предмети, осим предмета Студијско-истраживачки рад, Стручна пракса и Истраживачки рад на теоријским основама мастер рада, носе по 8 ЕСПБ бодова. С обзиром да сви ти предмети са истим бројем ЕСПБ бодова имају 3 часа предавања, разумљива је уједначеност у бодовима, односно претпоставља се да ће студент на тим предметима бити подједнако оптерећен.

Оцењивање студената врши се на основу поена које студенти остварују испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем завршног дела испита, при чему могу остварити максимално 100 поена (оцена 10), од чега најмање 30%, а највише 70% из предиспитних обавеза. Континуираност праћења успешности студената конципирана је кроз предиспитне обавезе, које подразумевају колоквијуме, семинарске радове, предавања, вежбе, активност и редовност похађања наставе. Услов за излазак на завршни испит је да студент оствари више од 50% од максималног броја поена које студент може да оствари током предиспитних активности. Завршни испит полаже се писменим и/или усменим путем. Сваки појединачни предмет на студијском програму вреднован је одређеним бројем ЕСПБ, које студент остварује када положи испит. Установа је у Таб 8.1 „Збирна листа поена по предметима које студент стиче кроз рад у настави и полагањем предиспитних обавеза као и на испиту“, приложила начин оцењивања, а који корелира са Књигом предмета, где је у рубрици Оцена знања, за сваки предмет дат начин оцењивања у оквиру предиспитних обавеза и завршног испита. Установа континуирано и систематски прати успех студената и њихово напредовање. Резултати успеха студената се даље анализирају и на основу изведених закључака предузимају се одговарајуће мере.

Стандард је испуњен.

Стандард 9: *Наставно особље*

За извођење наставе на студијском програму МАС Здравствени туризам ангажовано је 10 наставника (2 редовна професора, 3 ванредна професора, 5 доцента). Са пуним радним временом ангажовано је 9 наставника. Укупно часова активне наставе коју држе наставници са пуним радним временом на студијском програму МАС Здравствени туризам износи 15,32. Просечно оптерећење наставника по овом студијском програму је 1,72. Од укупног броја часова активне наставе предавања на студијском програму, 85,71% активне наставе изводе наставници у радном односу са пуним радним временом. Број ангажованих наставника је довољан да покрије укупан број часова предавања на студијском програму. Укупно појединачно часовно оптерећење наставника недељно на свим ВШУ у Републици Србији није веће од 12 што је у складу са препоруком стандарда. Захтев да, од укупног броја наставника потребних за обављање наставе по годинама студија за студијски програм високе школе струковних студија, морају да имају најмање 50% наставника са стеченим научним називом доктора наука је испуњен на МАС Здравственом туризму у Врњачкој Бањи. Сви ангажовани наставници су доктори наука. За извођење наставе на студијском програму ангажована су 2 сарадника у звању асистент. Ангажовани сарадници су са пуним радним временом. Укупно часова активне наставе коју држе сарадници износи 1. Просечно оптерећење сарадника на овом студијском програму је 0,50, а ни један сарадник нема веће оптерећење од 16 часова недељно. У реализацији студијског програма мастер академских студија Здравствени туризам учествује довољан број сарадника да покрије укупан број часова вежби и других облика наставе на овом студијском програму. Сви ангажовани наставници имају звања доцент, ванредни или редовни професор. Научне квалификације наставног особља одговарају образовно-научној области и нивоу њихових задужења. Сви наставници имају најмање пет референци из уже научне из које изводе наставу на студијском програму. За ужу научну

област Општа економија бирано је 3 наставника, за ужу научну област Општа медицина биран је 1 наставник, за ужу научну област Пословна економија и управљање биран је 1 наставник, за ужу научну област Екоменаџмент биран је 1 наставник, за ужу научну област Менаџмент људских ресурса биран је 1 наставник, за ужу научну област Рачуноводство и финансије биран је 1 наставник, за ужу научну област Пољопривредна ботаника биран је 1 наставник, за ужу научну област Примењена математика биран је 1 наставник, што одговара структури студијског програма.

За све наставнике који су у сталном радном односу приложени су сви тражени подаци и испуњени су законски услови везани за датуме избора и године живота. Подаци о наставницима и сарадницима налазе се на сајту Факултета (www.hit-vb.kg.ac.rs) и доступни су јавности.

У прву годину мастер академских студија, студијског програма Здравствени туризам Факултет уписује 25 студената. Величина групе за предавања и вежбе одговара препорукама Стандарда и ресурсима Факултета. Факултет има укупно 29 наставника у пуном радном односу, од тога 6 редовна професора, 11 ванредна професора, 12 доцента) и 9 сарадника са пуним радним временом. На Факултету за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи постоје јасно утврђени поступци и услови за избор у звања наставника и сарадника који су у складу са Законом о високом образовању Републике Србије, Статутом Универзитета у Крагујевцу, Правилником о начину и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Крагујевцу и Правилником критеријумима за избор у звање наставника Универзитета у Крагујевцу. Избор наставника и сарадника врши се по Процедуре и условима за избор наставника и сарадника. Сви достављени подаци у складу су са захтевима стандарда за акредитацију МАС програма у погледу: Приложене документације за све наставнике и сараднике ангажоване са пуним радним временом и допунским радом (Уговор о раду, одлука о избору у звање, дипломе, изводи из електронске базе података (ЕБП) Пореске управе Републике Србије (ПУРС) са потписом и печатом, сагласности, изјаве, МА и М1/М2); Испуњености законских услова за датуме избора и године живота; Доступности података о наставницима и сарадницима на интернет страници Факултета.

Стандард је испуњен.

Стандард 10: Организациона и материјална средства

У контролној листи прилога и табела уз акредитациону пријаву реферирано је на следеће документе:

- Табела 10.1. Листа просторија са површином – коректно дата
- Табела 10.2. Листа опреме за извођење студијског програма – коректно дата уз напомену да ВШУ не поседује крупнију опрему знатније вредности која је у функцији овог студијског програма.
- Табела 10.3. Листа библиотечких јединица релевантних за студијски програм – коректно дата
- Табела 10.4. Листа уџбеника доступна студентима на студијском програму – коректно дата
- Табела 10.5. Покривеност обавезних предмета литературом – коректно дата
- Прилог 10.1. Доказ о власништву, уговори о коришћењу или уговори о закупу – коректно дат

- Прилог 10.2. Извод из књиге инвентара – иако је у приложеној апликационој документацији представљен овај документ, он није коректно дат у првобитној верзији пријаве; након уважене примедбе рецензентске комисије документ је исправљен и валидно потписан и оверен.
- Прилог 10.3. Доказ о поседовању информационе технологије – коректно дат
- Стандард 9. Акредитације установе: Простор и опрема (у посебном фолдеру)

Опис елемената који илуструју испуњеност Стандарда 10 је коректно дат у пријавној документацији. Након анализе допуњене документације, у складу са примедбама рецензентске комисије, ВШУ се позива на тачност податка од 3.729,54 м² (у првобитној верзији пријаве Факултет за хотелијерство и туризам располаже објектом укупне површине 3.253 м², и то: приземље 1.235 м² + 176 м² + 19 м² укупно 1.430 м², први спрат 848 м² + 316 м² укупно 1.164 м², други спрат 975 м². Он обухвата простор који се користи за реализовање наставних активности (учионице, вежбаонице, информатичке лабораторије). Приликом анализе предметне документације Прилогом 10.1 утврђено је да је ВШУ за коришћење простора покривена адекватним трипартитним уговором са локалном управом, која је власник простора, према наведеној спецификацији и у трајању од 20 година, почев од 2017.

Просторије са специфицираним бројем места и укупним површинама које су представљене у Табели 10.1. Све наведене просторије заједно чине простор од 926,93 м², који је на располагању за реализовање предметног МАС студијског програма. У складу са прописима Стандарда 10, те максималним планираним бројем студената који ће бити уписани на овај МАС програм – њих 25, као и чињеницом да је реч о једногодишњем двосеместралном студијском програму, претпосавка је да просторни капацитети задовољавају захтеве Стандарда 10 (6,69 м² по студенту).

У оквиру опреме ВШУ је у Табели 10.2 приказала: сервере (укупно 8 комада), десктоп рачунаре, мониторе, алл ин оне рачунаре, лаптопове и таблете (укупно 230 комада), затим пројекторе (укупно 14 комада), интерактивне табле, мониторе за информисање, озвучење за слушаонице, штампаче, скенере, рачунарске мреже, бежичне рачунарске мреже, дигиталне фотоапарате, пројекциона платна, презентере, дигиталне фотокопир апарате и рутер, све у задовољавајућем броју комада (неопходна корекција Прилога 10.2). На Факултету је обезбеђен адекватан простор за рад административних служби. Факултет располаже потребном опремом за савремено извођење наставе у складу са захтевима и потребама студијског програма. Расположена опрема и њено коришћење су у складу са здравственим и сигурносним стандардима, о чему су студенти информисани. Факултет обезбеђује простор и опрему за рад студентских организација и студентског парламента.

Број наставника и сарадника Факултета хипотетички одговара потребама реализовања студијског програма МАС Здравствени туризам.

Представљене су 353 библиотечке јединице референтне за овај МАС програм, где је литература релативно нова (до 2018. године), уз готово исто толико наслова часописа (око 300), као и 14 уџбеника намењених конкретној настави на предметном МАС студијском програму. Тако ВШУ обезбеђује покривеност свих предмета одговарајућом уџбеничком литературом, училима и помоћним средствима која су расположива на време и у довољном броју за нормално одвијање наставног процеса тог студијског програма

За извођење студијског програма обезбеђена је потребна информациона технологија, што је потврђено и уговором о ИТ одржавању и валидним рачуном за услуге ИТ провајдера.

- У пријавној апликацији, након исказаних примедби рецензентске комисије и поступања по примедбама и даље су присутне опречне информације о укупној површини простора намењеног извођењу предметног студијског програма – податак варира од 3.729,54 м² до 926,93 м²; односно другим речима – није јасно колики је укупан број студената распоређен на предметни простор (ако је тај простор 926,93 м² како тврди установа) – у том случају, потребно је специфицирати колики укупан број студената од свих наведених студената и на свим студијским програмима користи за реализацију наставе наведени простор! Након анализе допуњене документације у одговору на примедбе рецензентске комисије отклоњене су недоумице око расположивог простора за извођење предметног МАС и укупне расположивости простора по студенту, што је ажурирано у тексту изнад.
- Потребно је специфицирати број расположивих места у библиотеци и читаоници појединачно, или обједињено за обе просторије – специфицирано након примедбе и достављено у допуњеној документацији (Факултет има Библиотеку са читаоницом капацитета 15 читалачких места, од којих је са 8 корисницима омогућено повезивање сопствених рачунара са библиотечком мрежом.).
- Током посете ВШУ је утврђено да је омогућено несметано кретање студентима, наставном и ненаставном особљу ВШУ са сметњама и ограничењима у покретљивости у приземном делу објекта, где се налазе студентска служба, амфитеатар, рачунарска учионица са приступом базама података и професорски кабинети. Лифт тренутно није у функцији, али је у плану његово враћање у функцију.
- Недостаје укупан број акредитованих студената како би се извршила процена испуњености просторних захтева у складу са прописима Стандарда 10 (захтеваних најмање 2м² бруто простора по студенту – ВШУ ради у две смене). Након анализе допуњене документације утврђен је укупан број од 1.115 студената, који је узет у прорачуне које прописује Стандард 10.
- Препорука ВШУ је да, у складу са могућностима, занови литературу још новијим издањима, будући да се трендови у оквиру предмета изучавања овог МАС стално развијају, како са општим потребама тржишта, тако и у оквиру глобалног концепта циљева одрживог развоја, тј. конкретног Циља број 3 УН, који промовише добро здравље и благостање. Преко КОБСОН-а, ВШУ омогућава студентима приступ великом броју издања.
- У складу са издвојеним примедбама за Стандард 9 – потребно доставити тачан број наставног и ненаставног особља ради испуњености Стандарда 10, као и тачну квадратуру, јер је објекат у процесу проширења, односно у процесу реадаптирања просторија у нове учионице и кабинете. Подаци који су допуњени гласе: Факултет има укупно 53 запослених. Наставно особље чини 34 наставника и сарадника. Ненаставно особље чини 19 запослених, распоређених по организационим јединицама. За потребе реализовања наставе ангажовано је

у допунском раду 10 наставника, као и 6 истраживача изабраних по конкурс Министарства просвете, науке и технолошког развоја. Број ангажованих наставника и сарадника на Факултету одговара потребама реализовања студијског програма мастер академских студија Здравствени туризам.

Стандард је испуњен.

Стандард 11: Контрола квалитета

Установа је прилозима 11.2, 11.3. и 11.4. детаљно појаснила спровођење овог стандарда. Приложен и документ под називом Стратегија обезбеђења квалитета на Факултету за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи. Образоване су: Комисија за обезбеђење квалитета и Комисија за самовредновање из реда наставника, сарадника, ненаставног особља и студената. На Факултету се усвајају поступци везани за праћење, обезбеђење, унапређење и развој квалитета студијског програма, наставе и услова рада Факултета, у циљу реализације стратегије обезбеђења квалитета и предузимања корективних мера за отклањање утврђених неправилности и недостатака. Такве предлоге даје Комисија за обезбеђење квалитета. Поред тога, спроводи се анкетирање студената као део поступка самовредновања и оцено квалитета студијског програма, наставе и услова рада. По спроведеном поступку провере квалитета, Комисија за самовредновање сачињава извештај о самовредновању који усваја Наставно-научно веће Факултета. Студентски парламент може спровести независну анкету о квалитету свих релевантних процеса на Факултету. Што се тиче самовредновања, све потребно је дефинисано Правилником о самовредновању квалитета студијских програма, наставе, рада наставника, служби и услова рада.

ВШУ је доставила резултате студентског вредновања квалитета наставног процеса и рада Факултета (углавном статистичке показатеље), међутим у првом комплету документације који је РК добила, Извештај о самовредновању студијског програма није био урађен према Правилнику о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета ВУ и студијских програма (2019). На основу те заменке, ВШУ је накнадно доставила Извештај о самовредновању и оцењивању квалитета студијског програма МАС Здравствени туризам (из августа 2022. године). Извештај о самовредновању се састоји из три дела: Основни подаци о Факултету за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи; Процена испуњености стандарда за самовредновање и оцењивање квалитета Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи и студијских програма; Табеле и прилози на основу којих је сачињен Извештај о самовредновању Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи и студијских програма.

Стандард је испуњен.

ПРЕПОРУКЕ

- Веће присуство учбеника чији су аутори предметни професори са МАС Здравствени туризамове ВШУ;
- Повећати научну продуктивност наставника, нарочито из домена силабусапредмета из којих држе наставу;
- Побољшати приступ особама са инвалидитетом (потребно је у скорије време вратити лифт у функцију);
- Надаље пратити промене интересовања студената и усклађивати курикулум (посебноизборне предмете) тржишним захтевима (променама);

- Развити програм менторског рада са кандидатима од почетка студирања у циљусаветовања кандидата око избора предмета, избора теме за самосталне истраживачке радове и друге дилеме везане за самостални истраживачки рад.
- Наставити са повећавањем процента и укупних средстава за НИ рад и подстицајчлановима колектива за остваривање научно-истраживачких резултата, која обухвата публикување радова у истакнутим међународним и водећим националним часописима, учешће на међународним пројектима и другим видовима међународне срадње.

На основу наведеног, поступајући у складу са чланом 21. став 1. тачка 1) Закона о високом образовању, којим је прописано да Комисија одлучује о захтеву за акредитацију и спроводи поступак акредитације установа и студијских програма у области високог образовања, Комисија је на седници одржаној 21.02.2023. године једногласно одлучила као у диспозитиву овог решења.

Достављено:

- Високошколској установи
- Архиви НАТ-а

ПРЕДСЕДНИК

Проф. др Милорад Милованчевић